

Załącznik do Uchwały
Nr RGK.0007.124.2011
Rady Gminy Białe Błota
z dnia 20 września 2011 r.

***„Gminny Program Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie
oraz
Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie”
w Gminie Białe Błota na lata 2011 – 2015***

Białe Błota 2011 r.

Spis treści:

I. Wstęp i podstawa prawna opracowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

II. Ogólna charakterystyka przemocy w rodzinie.

III. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Białe Błota.

IV. Charakterystyka Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w gminie Białe Błota

V. Monitoring, ewaluacja i sprawozdawczość Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

VI. Zakończenie.

**I. Wstęp i podstawa prawna opracowania Gminnego Programu
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie.**

W związku ze wzrostem problemu przemocy w rodzinie w dniu 01 sierpnia 2010r. dokonano nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zgodnie z art. 6 cytowanej ustawy w 2011r. powstał obowiązek opracowania i wdrożenia w każdej gminie programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie po uprzednio przeprowadzonej diagnozie na terenie gminy.

1. Opracowanie i wdrożenie programu winno być poprzedzone szczegółową diagnozą problemu przemocy w rodzinie na terenie gminy oraz pozostawać w spójności z niżej wymienionymi aktami prawnymi:
  - Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U.Nr 180,poz. 1493 z 2009r. Nr 206, poz. 1589 oraz z 2010r. Nr 28 poz 146).
  - Uchwała Nr L/547/2010 Rady Gminy Białe Błota z dnia 28 października 2010r. (Załącznik do uchwały Nr L/547/2010 Rady Gminy Białe Błota).
  - Zarządzenie Nr 29 Wójta Gminy Białe Błota z dnia 18 marca 2011r.
  - Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011r. (Dz.U.11.50.259).
  - Regulamin Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie Białe Błota (załącznik do zarządzenia nr 29).

II. Ogólna charakterystyka przemocy w rodzinie.

Rodzina powinna być środowiskiem miłości, opieki, bezpieczeństwa i schronieniem przed złem całego świata. Jednak dla wielu kojarzy się z terrorem, zagrożeniem, cierpieniem, nieustającym lękiem i wielką rozpaczą.¹

„Przejawy złego traktowania drugiego człowieka nie mają żadnych granic i dotyczą jednostek w każdym przedziale wiekowym. Przynoszą cierpienie, a ich konsekwencji można doświadczać przez całe życie”. Najczęściej opisywane formy przemocy to: przemoc fizyczna, psychiczna i emocjonalna, wykorzystywanie seksualne oraz zaniedbywanie.² J. Mazur zaproponowała własną klasyfikację rodzajów przemocy w rodzinie:

Przemoc fizyczna – nieprzypadkowe obrażenia poniesione w wyniku przemocy ze strony sprawcy, z którym ofiara pozostaje w relacji bliskości. Stosowanie przymusu z użyciem przewagi fizycznej do podejmowania decyzji i działań niewygodnych i krzywdzących w odczuciu ofiary.

Przemoc psychiczna – poniżanie i upokarzanie. Pozbawianie ofiary osobistej mocy, izolowanie i narzucanie własnego sądu, pozbawianie środków służących do właściwego funkcjonowania fizycznego i psychicznego.

Przemoc seksualna – nadużycie i wykorzystanie seksualne, gwałt.

Przemoc ekonomiczna - prowadzi do całkowitego uzależnienia finansowego od sprawcy m.in. poprzez odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy, niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych rodziny, okradanie, zaciąganie

---

¹ V. Kwiatkowska-Darul: Przemoc w rodzinie i w szkole, Toruń 2001, s.71

² J. Mazur. Przemoc w rodzinie teoria i rzeczywistość. Warszawa 2002, s.37-38

kredytów i zmuszanie do zaciągania pożyczek wbrew woli współmałżonka. Ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych to zaniedbanie.

Nadopiekuńczość – działania sprawcy dążące do ograniczenia właściwego rozwoju ofiary poprzez formy nadopiekuńczości, pozbawiające je prawidłowego rozwoju psychicznego oraz doprowadzające do jej okaleczenia psychicznego i fizycznego.³

Każda z wymienionych form nie występuje osobno i zawsze pociąga za sobą okaleczenie w psychice ofiary.

Obraz zjawiska przemocy domowej w Polsce wyłania się z badań przeprowadzonych w październiku 2007 roku na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej pn.

„Polacy wobec zjawiska przemocy w rodzinie oraz opinie ofiar, sprawców i świadków o występowaniu i okolicznościach występowania przemocy w rodzinie”.

Wynika z nich m.in., że :

- przemoc w rodzinie jest zjawiskiem dostrzeganym w polskim społeczeństwie; dotyczy ono średnio około połowy rodzin,
- znaczna część społeczeństwa uważa za normalne podczas kłótni w rodzinie obrażanie i wyzwiska (24%) oraz szarpanie i popychanie (18%),
- znaczny odsetek, bo prawie dwie trzecie Polaków (64%), zna w swoim otoczeniu (sąsiedztwie) rodziny dotknięte problemem przemocy,
- najczęściej dostrzeganymi formami przemocy są przemoc psychiczna (52%) i fizyczna (44%), w mniejszym stopniu ekonomiczna (26%) i seksualna (9%),
- kiedykolwiek jakiegokolwiek formy przemocy od członka rodziny doświadczył więcej niż co trzeci Polak (36%); większość z nich było ofiarami przemocy co najwyżej kilkukrotnie i wcześniej niż przed 12 miesiącami,
- przemoc wobec dzieci jest zjawiskiem występującym stosunkowo często (14% respondentów żyje w gospodarstwie, w którym ofiarą przemocy było dziecko),
- spożywanie alkoholu ma duży wpływ na występowanie przemocy w rodzinach; 46% ofiar – niezależnie od rodzaju przemocy – stwierdziło, że przynajmniej raz sprawca był
- w momencie zdarzenia pod wpływem alkoholu.

---

³

Tamże. s.39-40.

Przytaczając powyższe dane, należy pamiętać, że przemoc w rodzinie wiąże się z lękiem ofiar i świadków przed ujawnianiem takich przypadków, w związku z czym przedstawione informacje mogą nie w pełni odzwierciedlać rzeczywistą skalę tego zjawiska.

III. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Białe Błota.

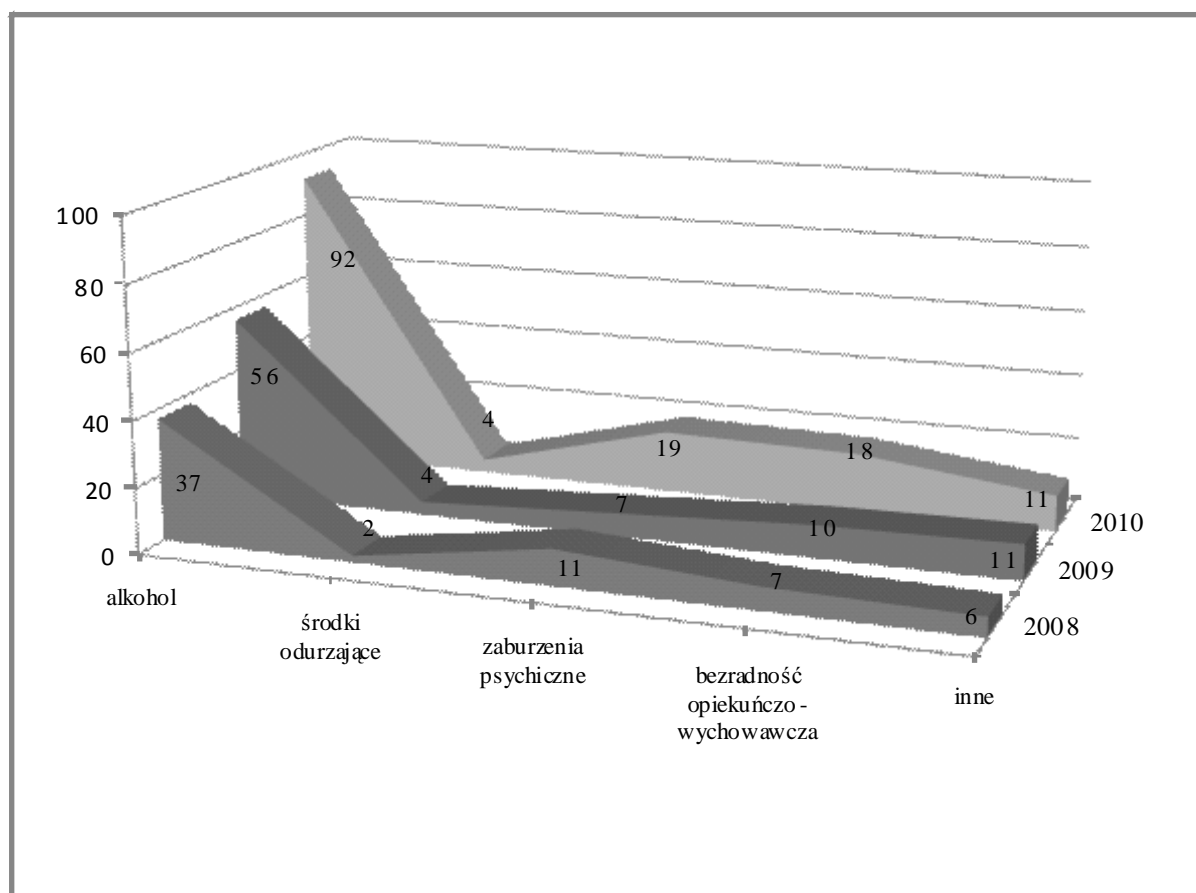
W celu uzyskania rzetelnej diagnozy problemu przemocy w rodzinie w gminie Białe Błota pracownicy GOPS opracowali narzędzia diagnostyczne w formie ankiety, którą to skierowano do niżej wymienionych instytucji z prośbą o wypełnienie:

- Sąd Rejonowy w Bydgoszczy, VI Wydział Rodzinny i Nieletnich;
- Sąd Rejonowy w Bydgoszczy, III Wydział Karny;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Białych Błotach;
- Komisariat Policji w Białych Błotach;
- Prokuratura Rejonowa, Bydgoszcz – Południe;
- Gminna Przychodnia w Białych Błotach
- Przychodnia „Zdrowie” w Łochowie;
- Świetlica Socjoterapeutyczna oraz Ośrodki Wsparcia i Integracji przy GOPS w Białych Błotach
- Punkt Interwencji Kryzysowej Rodzinny Punkt Konsultacyjny przy GOPS w Białych Błotach;
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Białych Błotach im. Juliusza Verne’a

- Publiczne Gimnazjum w Białych Błotach im. Mariana Rejewskiego
- Zespół Szkół w Łochowie im. Jana Pawła II
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białych Błotach.

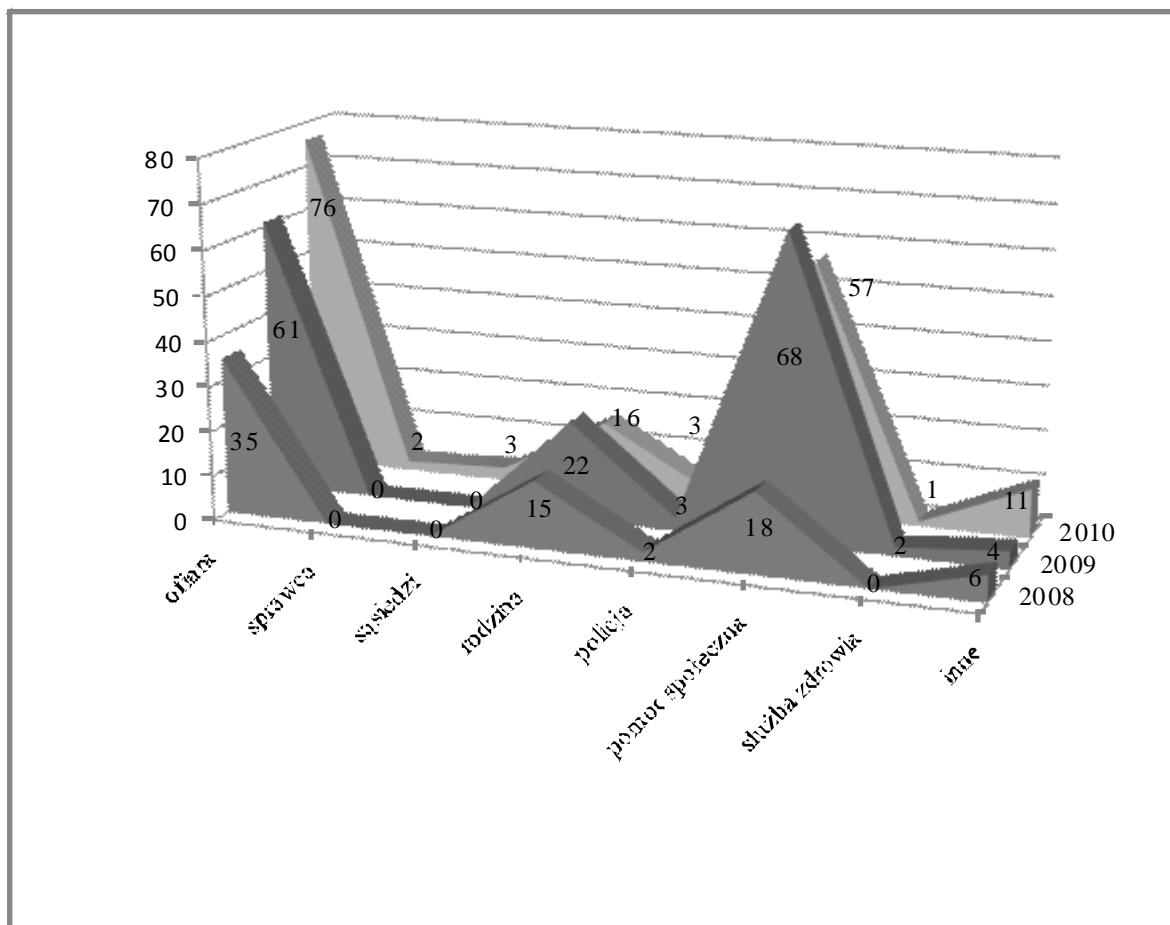
Niestety nie wszystkie instytucje udzieliły informacji w przedmiotowym zakresie. Być może wynika to z faktu, iż dane o występowaniu przemocy w rodzinie to tej pory nie były gromadzone i przetwarzane. Zebrany materiał statystyczny został opracowany i przedstawiony w dalszej części w formie wykresów i opisów, które to w sposób rzeczowy ilustrują problem przemocy w rodzinie na terenie naszej gminy. Zebranie danych statystycznych za rok 2008,2009,2010 pozwoliło na określenie obszarów – sfer przemocy oraz niestety dynamicznego jej charakteru.

Wykres nr 1. Czynniki determinujące przemoc w rodzinie w gminie Białe Błota.

Jak obrazują dane statystyczne z okresu minionych trzech lat największym czynnikiem determinującym przemoc w rodzinie był alkohol, aż trzykrotnie w latach 2008 – 2010 wzrosła liczba stosowania przemocy w rodzinie przez sprawcę pod wpływem alkoholu. Kolejnym znaczącym czynnikiem determinującym przemoc w rodzinie są zaburzenia psychiczne u sprawców przemocy. Również bardzo niepokojącym zjawiskiem jest stosowanie przemocy w związku z bezradnością opiekuńczo - wychowawczą.

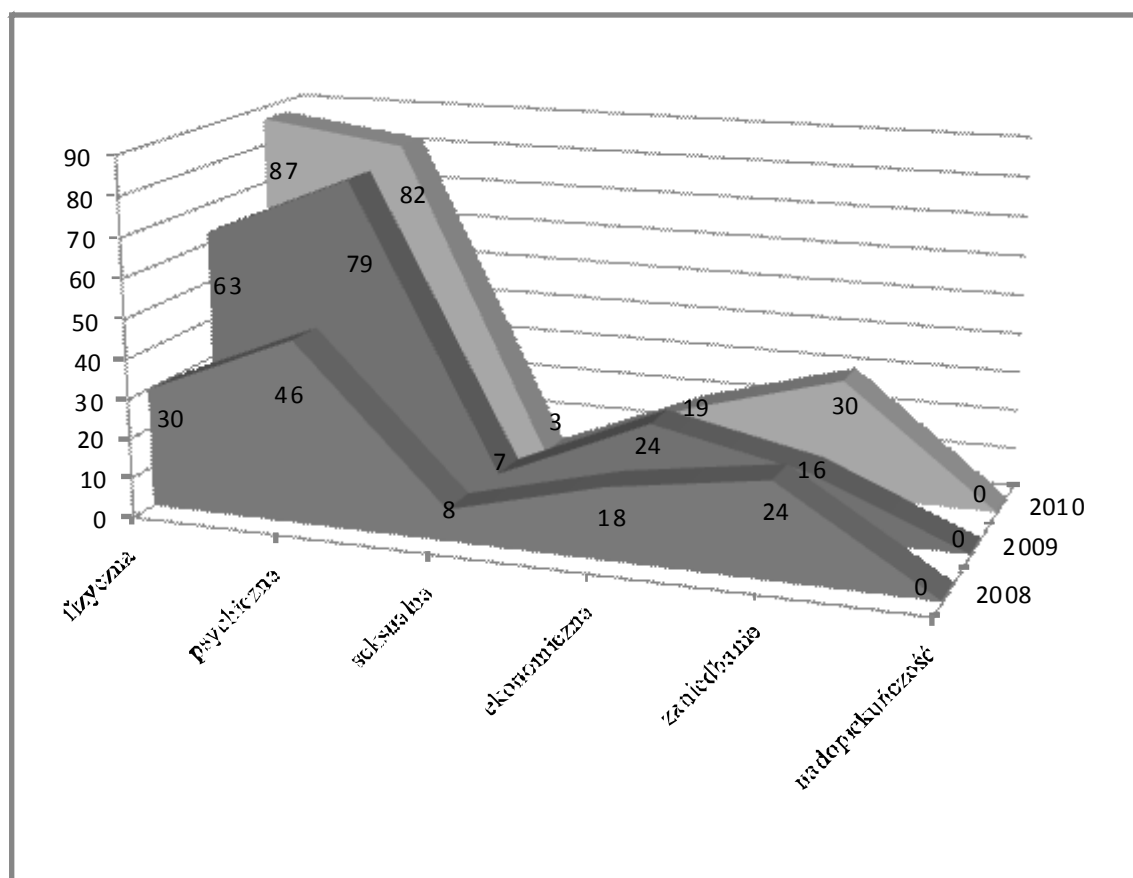
Wykres nr 2. Fakt zaistnienia przemocy w rodzinie został zgłoszony przez...

Należy stwierdzić, iż w okresie od 2008 - 2010 roku wzrosła świadomość społeczna w zakresie stosowania przemocy w rodzinie co ukazuje nam w/w wykres. Być może jest to wynikiem nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, a w konsekwencji nagłośnienia przez media zjawiska przemocy w rodzinie. Według załączonego wykresu możemy odczytać przez jakie instytucje bądź osoby fakt zaistnienia przemocy został zgłoszony w poszczególnych latach. W 2008 r. (35) przypadków zgłoszonych przez ofiarę przemocy, (15) osób z rodziny, policja (2) osoby, pomoc społeczna (18) przypadków, inne(6) osób. W 2009 r. zwiększa się ilość zgłoszeń zaistnienia faktu przemocy w rodzinie: ofiary – (61) osób, rodzina (22) osoby, policja (3) przypadki, pomoc społeczna (68) zgłoszeń, służba zdrowia (2) osoby. W 2010 r. wraz ze wzrostem świadomości społecznej nastąpił wzrost liczby zgłoszeń i tak: ofiary (76), rodzina (16) zgłoszeń, policja (3) osoby, służba zdrowia (1) zgłoszenie oraz inne źródła (11). Ponadto pojawiło się inne źródło zgłoszeń np.: sąsiedzi (3) przypadki oraz sprawca przemocy (2) przypadki.

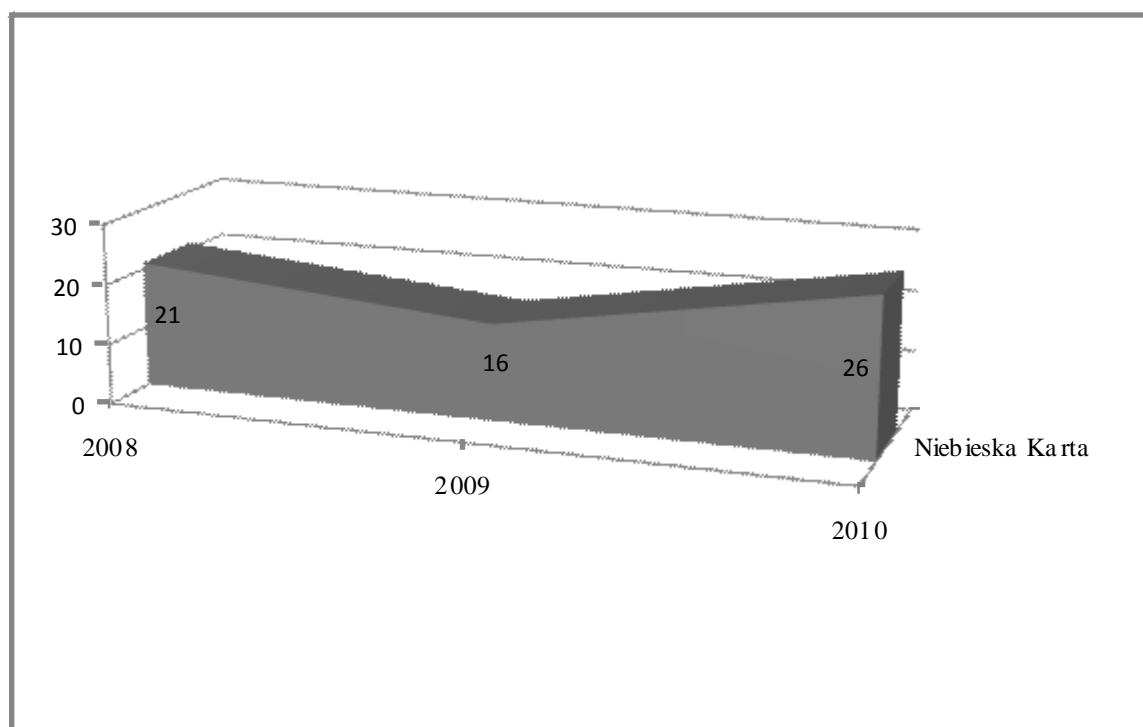
Wykres nr 3. Rodzaje przemocy w rodzinie.

Jak wynika z powyższych danych statystycznych największym wzrostem charakteryzuje się przemoc fizyczna i psychiczna. Po analizie danych statystycznych co obrazuje w/w wykres wynika, iż w roku 2008 odnotowano (30) zgłoszeń przemocy fizycznej, (46) przypadków przemocy psychicznej, (8) seksualnej, (18) przemocy ekonomicznej, (24) formy przemocy jaką jest zaniedbanie. W roku 2009 nastąpił wzrost osób doświadczających przemocy fizycznej (79), psychicznej (63). Zmniejszyła się, o (1) przypadek przemoc seksualna, natomiast zwiększyła się przemoc ekonomiczna do (24) przypadków. Forma przemocy jaką jest zaniedbanie w roku 2009 zmniejszyła się do (16) zgłoszeń. Rok 2010 charakteryzuje się ponownie tendencją wzrostową w przypadkach przemocy fizycznej (87), psychicznej (82) oraz zaniedbaniem (30). Natomiast nastąpił spadek odnotowanych przypadków przemocy ekonomicznej (19) i seksualnej (3). Na przestrzeni badanych trzech lat nie odnotowano przypadku przemocy w formie nadopiekuńczości.

Z praktyki wynika, iż ofiara przemocy jest poddawana jednocześnie kilku formom przemocy. W związku z powyższym ilość osób pokrzywdzonych nie będzie równoważna z ilością zaistniałych przypadków przemocy oraz z ilością stosowanych form przemocy.

Wykres nr 4. Ilość założonych niebieskich kart przez policję.

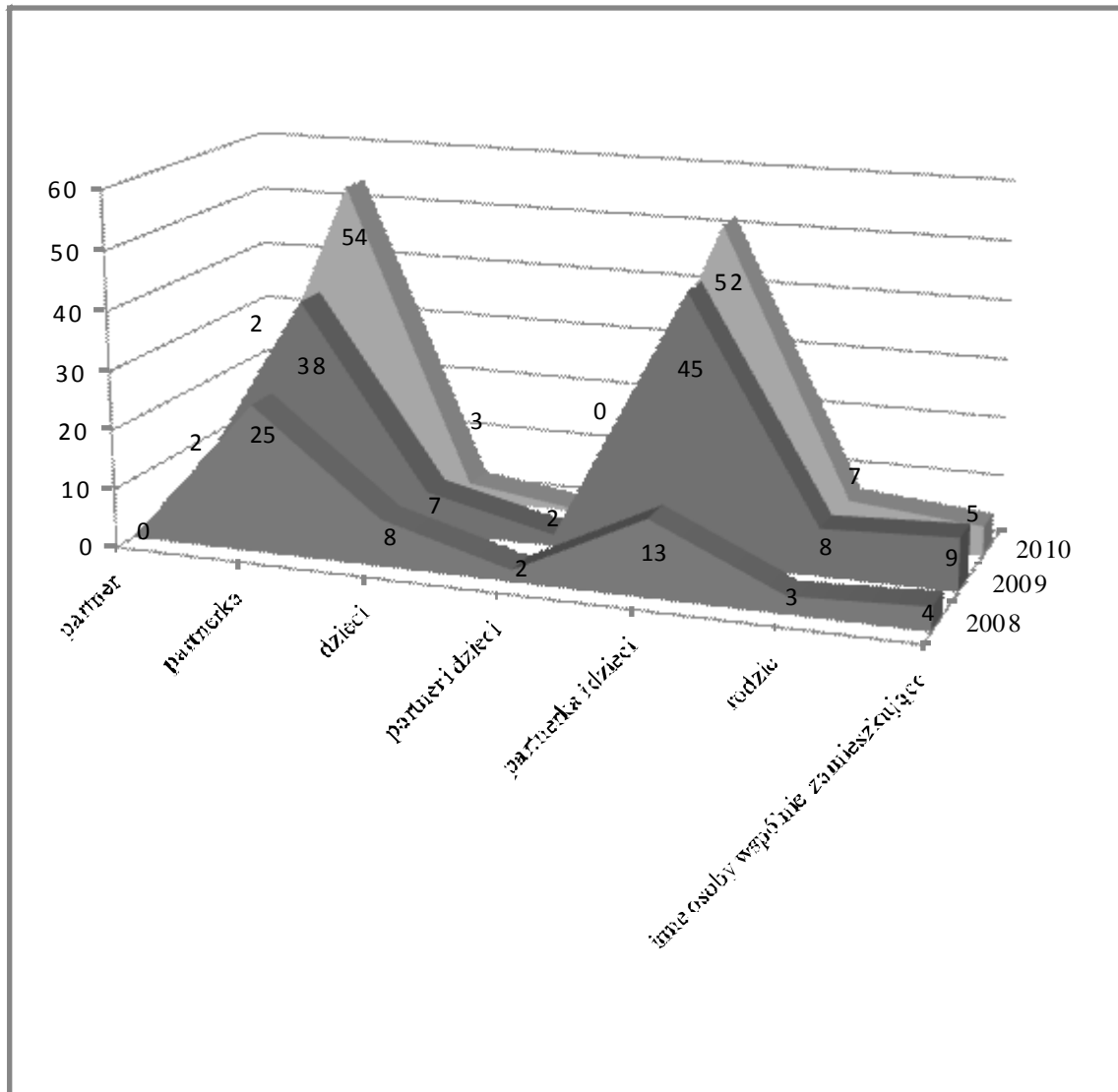

Wraz ze wzrostem interwencji domowych dotyczących przemocy w rodzinie, wzrasta liczba osób pokrzywdzonych przemocą. W rozumieniu stosowanej przez Policję procedury

Niebieskiej Karty, osobami pokrzywdzonymi na skutek przemocy są nie tylko bezpośrednie ofiary przemocy, ale również dzieci, świadkowie przemocy w rodzinie. Dzieci są osobami pokrzywdzonymi w sensie procedury Niebieskiej Karty zarówno w przypadku stosowania wobec nich przemocy fizycznej lub/i psychicznej jak również, gdy są świadkami przemocy w rodzinie.

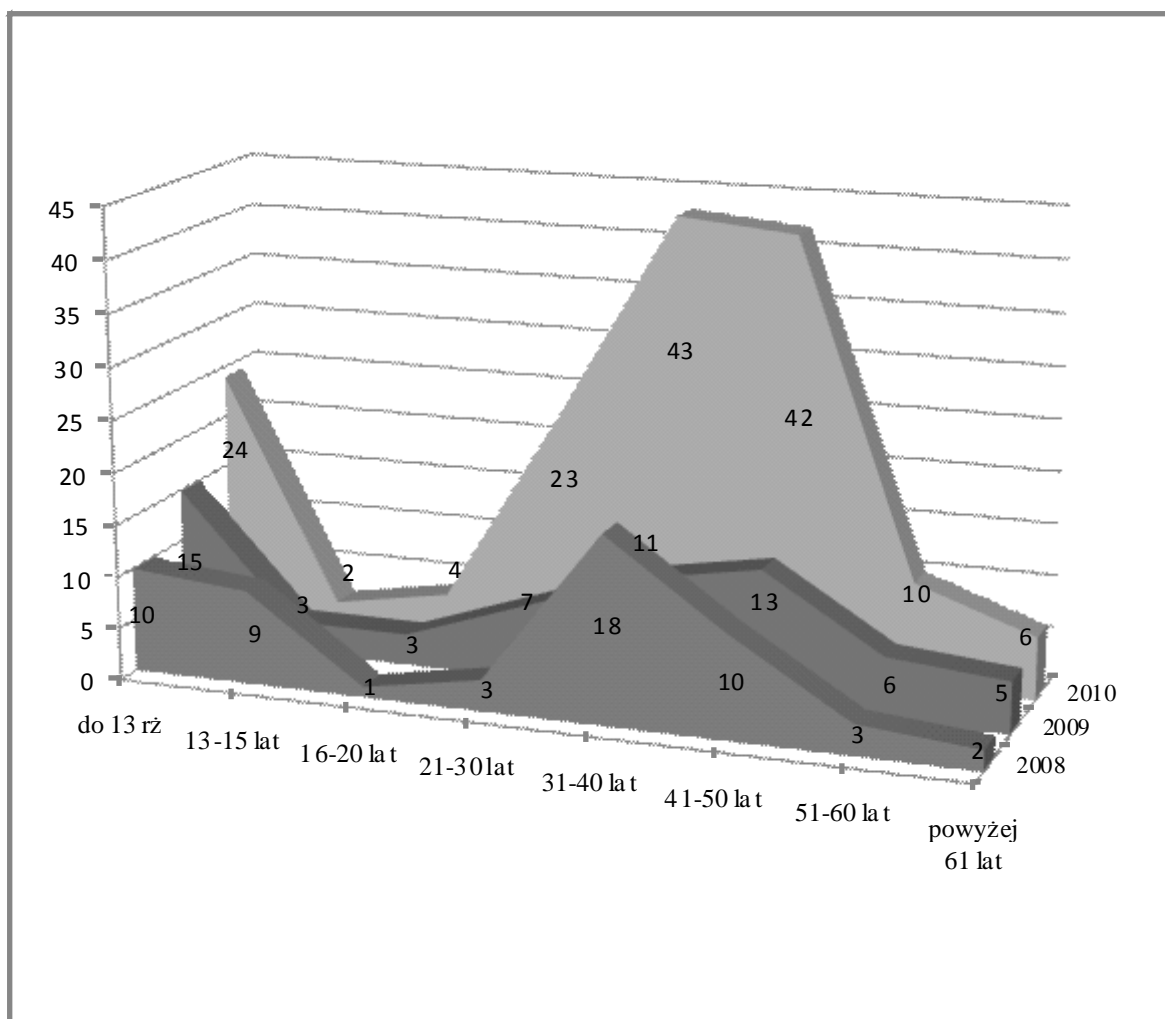
Jak wynika z danych statystycznych przekazanych przez Komisariat Policji w Białych Błotach ilość założonych niebieskich kart kształtuje się następująco: w roku 2008 – (21), 2009 – (16), natomiast w roku 2010 zostało założonych (26) niebieskich kart.

Wykres nr 5. Osoby wobec których stosowana była przemoc w rodzinie.

W wyniku analizy danych statystycznych z lat 2008 - 2010 zaobserwowano znaczny wzrost występowania zjawiska przemocy w rodzinach na terenie gminy Białe Błota. Wśród ofiar dominują kobiety, lub kobiety z dziećmi wśród sprawców mężczyźni. Niska skala zgłaszania stosowanej przemocy jest wobec samego dziecka. Wystąpiły też przypadki stosowania przemocy wobec rodzica i pojedyncze przypadki wobec partnera.

Wykres nr 6. Przedział wiekowy osób z terenu Gminy Białe Błota doświadczających przemocy w rodzinie.

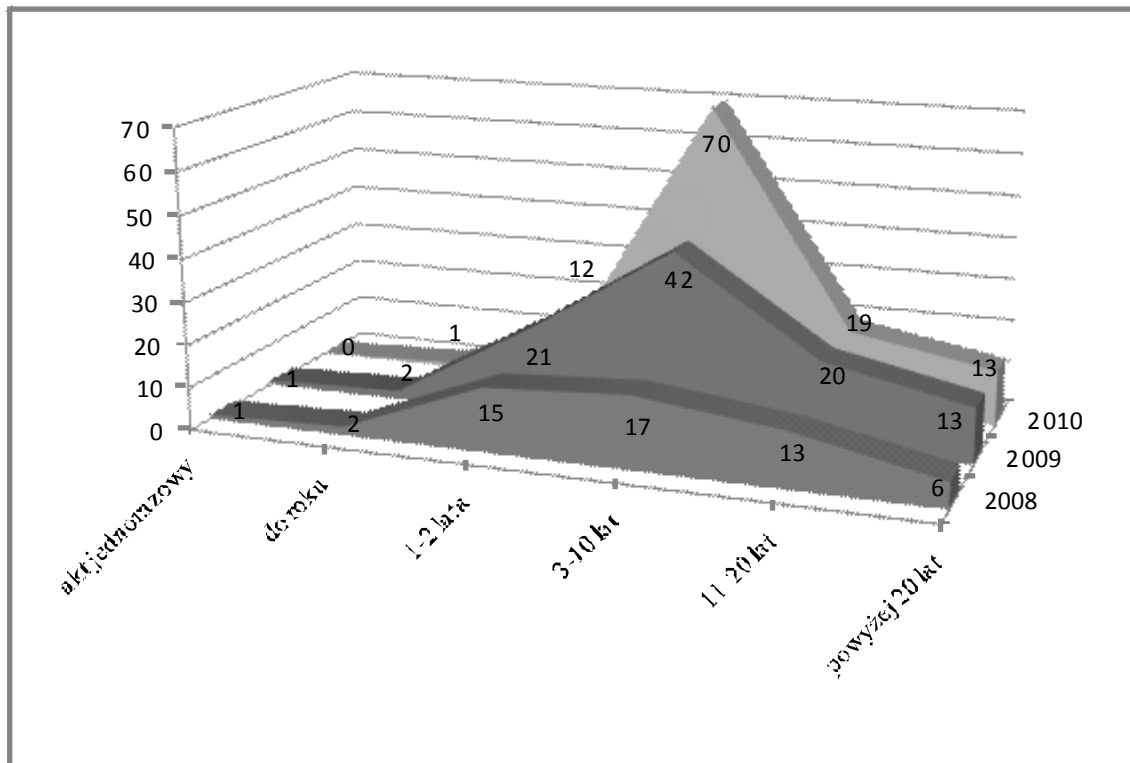

Głównie ofiarami przemocy były osoby w wieku od 41 do 50 lat, jak również niewiele mniejszą liczbę stanowią osoby w wieku od 31 do 40 roku życia. Niepojąca też jest wysoka liczba dzieci do 13 r.ż., które doświadczały przemocy indywidualnie lub łącznie z rodzicem.

Tabela do wykresu nr 6.

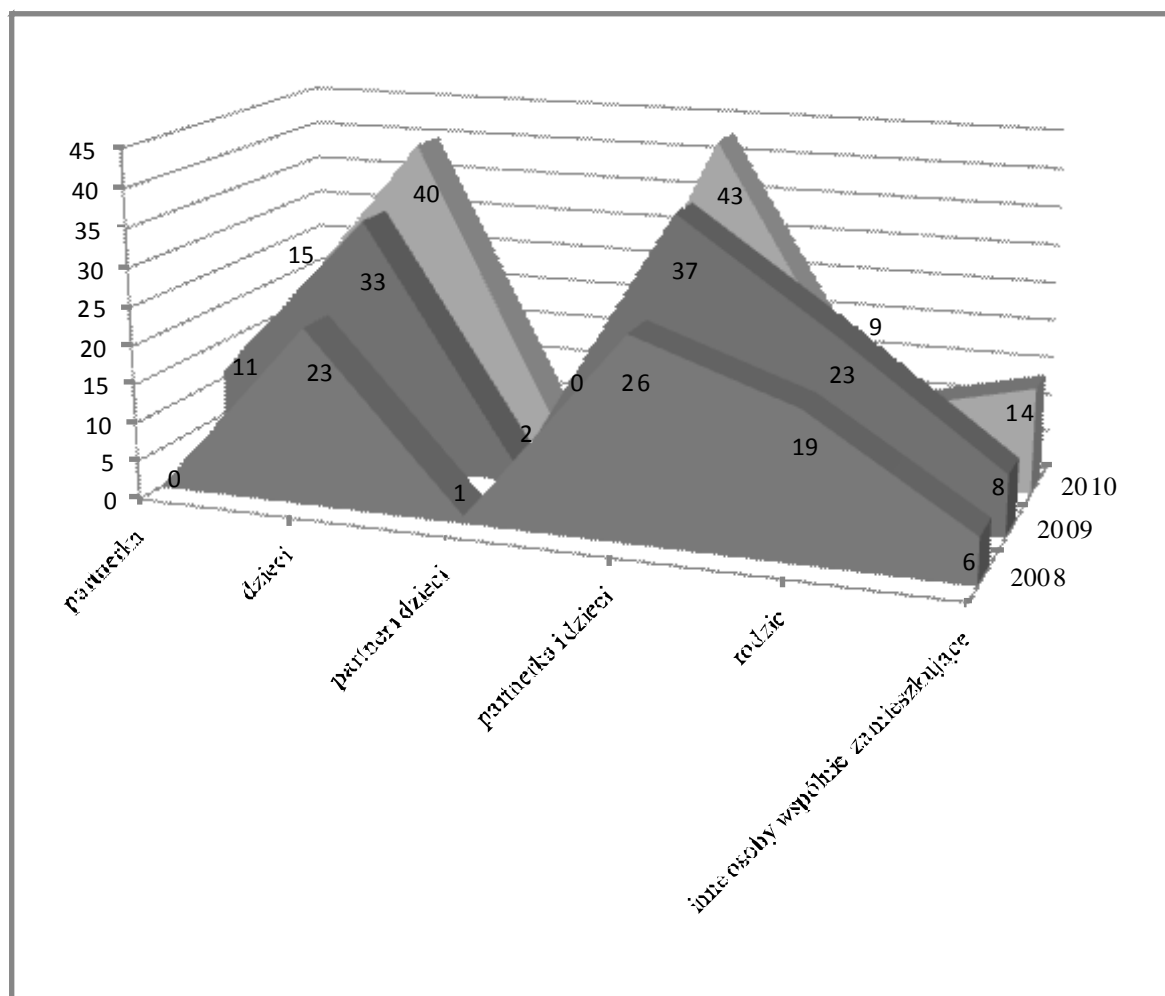
wiek rok	do 13 rż	13-15 lat	16-20 lat	21-30 lat	31-40 lat	41-50 lat	51-60 lat	powyżej 61 lat
2008	10	9	1	3	18	10	3	2
2009	15	3	3	7	11	13	6	5
2010	24	2	4	23	43	42	10	6

Wykres nr 7. Jak długo ofiara doświadczała przemocy w rodzinie zanim zgłosiła się po pomoc?

Powyższe statystyki obrazują jak długo ofiara nie zgłaszała problemu przemocy w swojej rodzinie. W roku 2010 nastąpił ogromny wzrost liczby osób, które przerywają milczenie. Czy fakt ten jest skutkiem nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, czy też wiąże się ze wzrostem wrażliwości i świadomości społeczności lokalnej? Trudno w tej chwili jednoznacznie odpowiedzieć na te pytanie.

Wykres nr 8. Świadkowie przemocy w rodzinie.

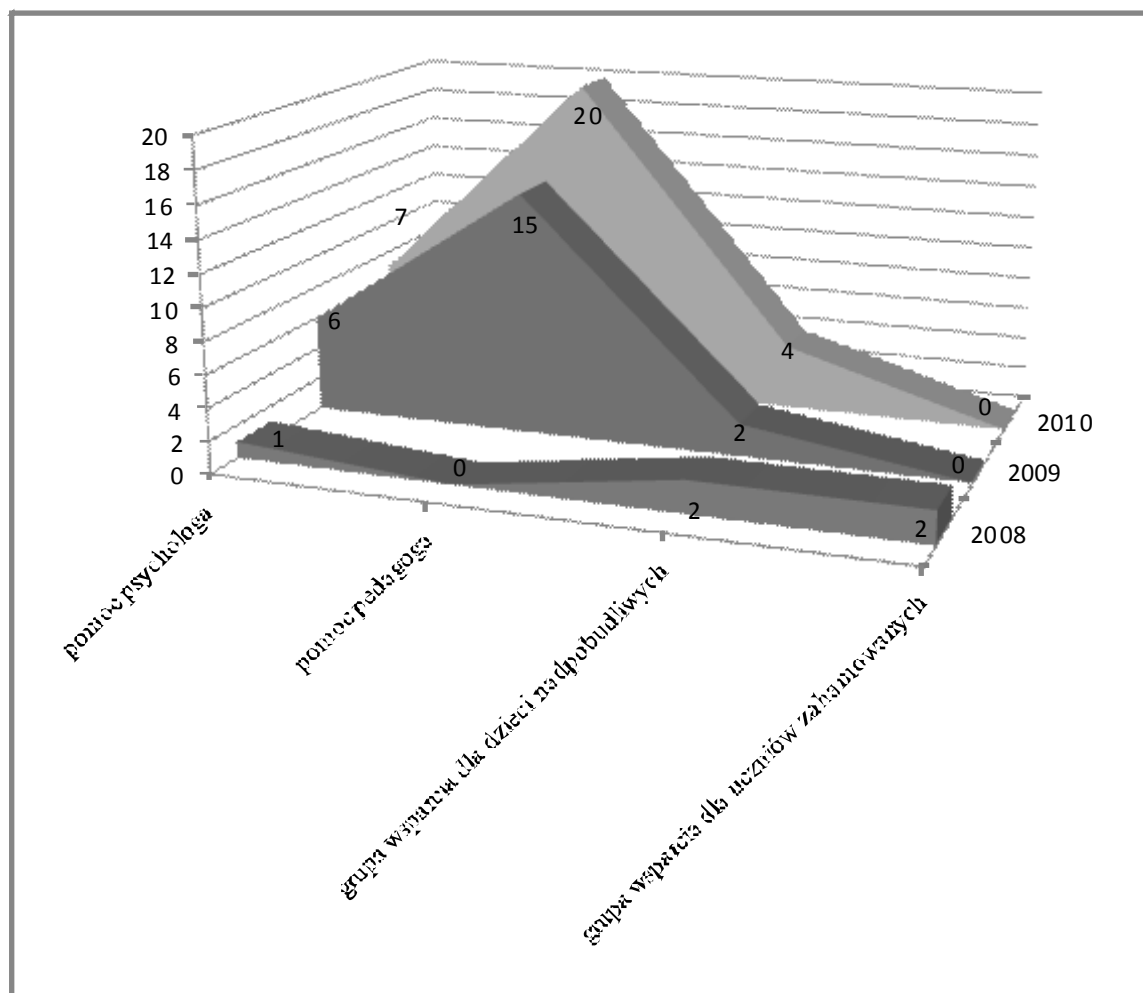

W/w wykres obrazuje niepokojący wzrost liczby dzieci będących świadkami przemocy w rodzinie. Na przełomie trzech lat liczba ta wzrosła dwukrotnie. Groźny dla gminy jest fakt, iż tak wielu młodych ludzi przejmuje negatywne nawyki z domu rodzinnego.

Tabela do wykresu nr 8.

świadkowie rok	partnerka	dzieci	partner i dzieci	partnerka i dzieci	rodzic	inne osoby wspólnie zamieszkujące
2008	0	23	1	26	19	6
2009	11	33	2	37	23	8
2010	15	40	0	43	9	14

Wykres nr 9. Liczba dzieci – ofiar przemocy w rodzinie korzystających z form wsparcia

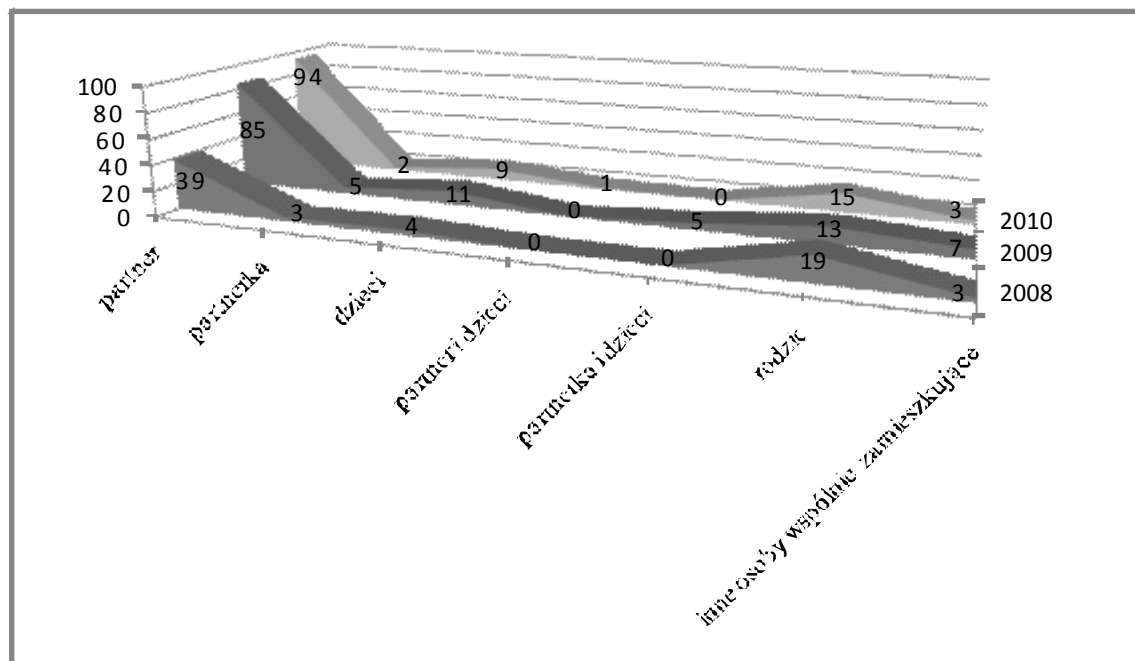

Jak wynika z powyższego wykresu dzieci doświadczające przemocy w rodzinie są objęte w szkole w Białych Błotach poradnictwem i pomocą specjalistyczną. Na tym wykresie również możemy zaobserwować duży wzrost dzieci korzystających z pomocy specjalistów.

Z pomocy psychologa skorzystało w roku 2008 r. 1 dziecko, w 2009 – 6 , a w 2010 – 7. Z formy wsparcia jakim jest pomoc pedagoga w 2008 roku nie skorzystało żadne dziecko w roku kolejnym mamy znaczny wzrost tj. 15 dzieci, a w 2010 roku - 20. Dzieci doświadczające przemocy w rodzinie uczestniczyły w grupach wsparcia dla dzieci nadpobudliwych i dla uczniów zahamowanych w roku 2008 – 4 dzieci, 2009 – 2 natomiast w 2010 - 4 dzieci.

Wykres nr 10. Kto był sprawcą przemocy w rodzinie?

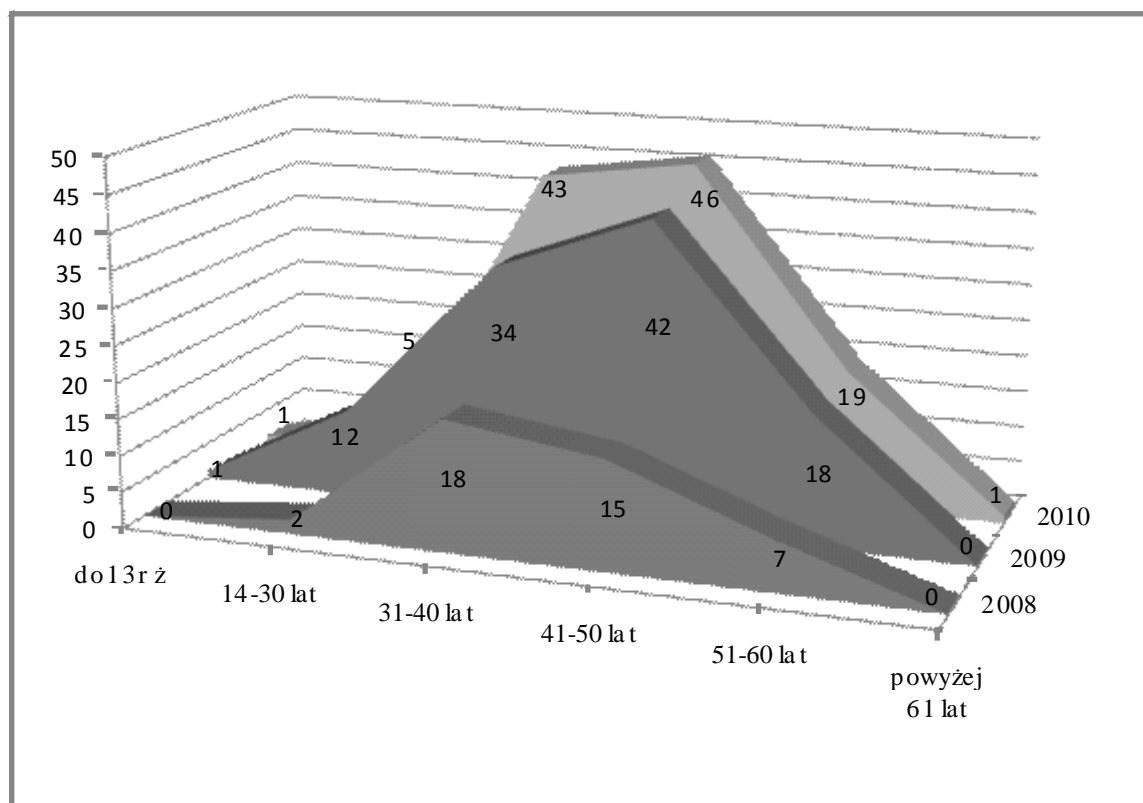

Z danych statystycznych wynika, iż nadal dominującym sprawcą przemocy jest mężczyzna.

Tabela do wykresu nr 10.

sprawca	partner	partnerka	dzieci	partner i dzieci	partnerka i dzieci	rodzic	inne osoby wspólnie zamieszkujące
2008	39	3	4	0	0	19	3
2009	85	5	11	0	5	13	7
2010	94	2	9	1	0	15	3

Wykres nr 11. Przedział wiekowy sprawców przemocy w rodzinie z terenu Gminy Białe Błota.

W/w dane statystyczne w Gminie Białe Błota obrazują, iż sprawcami przemocy są osoby w przedziale wiekowym od 41 do 51 lat, jak również niewiele mniejsza liczba stanowi przedział wiekowy od 31 do 40 roku życia. We wskazanych przedziałach wiekowych wiele osób stanowi grupę bezrobotnych. Bezrobocie w gminie Białe Błota jest zjawiskiem, które dotyka szerokie kręgi społeczne. Chodzi tu o niewykorzystany potencjał ludzkiej pracy, poczucie zagrożenia bezrobociem ludzi zatrudnionych powoduje nasilenie się przemocy w rodzinie i potrzebę korzystania z pomocy społecznej.

Tabela do wykresu nr 11.

sprawca rok	do 13 r z	14-30 lat	31-40 lat	41-50 lat	51-60 lat	powyżej 61 lat
2008	0	2	18	15	7	0
2009	1	12	34	42	18	0
2010	1	5	43	46	19	1

VI. Charakterystyka Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Zgodnie z zapisami ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.), do zadań własnych gminy w/w zakresie należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w tym opracowanie „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar w Rodzinie.”

Cel główny i szczegółowy Programu

- cele główne:

- ✓ Wdrożenie skutecznego gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiary.

- cele szczegółowe:

- ✓ Zapobieganie oraz powstrzymanie zjawiska przemocy w rodzinie.
- ✓ Zapewnienie bezpieczeństwa ofierze.
- ✓ Wspieranie osób i rodzin w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych i problemu przemocy oraz zapobieganie przechodzenia kryzysu w stan chroniczny.
- ✓ Tworzenie warunków kontroli społecznej w sytuacjach przemocy.

Adresaci Programu

- Rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy w rodzinie;
- Rodziny i osoby dotknięte zjawiskiem przemocy w rodzinie;
- Sprawcy przemocy w rodzinie;

Realizatorzy Programu:

- **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białych Błotach – instytucja koordynująca wraz ze swoimi jednostkami organizacyjnymi tj. Świetlicą Socjoterapeutyczną, Punktem Interwencji Kryzysowej – Rodzinnym Punktem Konsultacyjnym, Ośrodkami Wsparcia i Integracji;**
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Białych Błotach;
- Komisariat Policji w Białych Błotach;
- Prokuratura Rejonowa, Bydgoszcz – Południe;
- Gminna Przychodnia w Białych Błotach;
- Sąd Rejonowy w Bydgoszczy;
- Szkoły z terenu gminy Białe Błota;
- GKRPA w Białych Błotach;

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie oparty jest na realizacji konkretnych zadań, które to w dalszej części zostały ujęte w formie tabelarycznej. Główny ciężar realizacji spoczywać będzie na Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej. Pracownicy Ośrodka są świadomi ogromnej odpowiedzialności jaka będzie im towarzyszyć w trakcie realizacji programu. Jednak w celu sprawnego działania oraz uniknięcia rozmycia odpowiedzialności między instytucjami uzasadnionym wydaje się wskazanie lidera działań. Oczywiście proponowany program nosi charakter otwarty, w związku z powyższym każda instytucja uprawniona do przeciwdziałania przemocy w rodzinie może dołączyć się ze swoją ofertą, która przyczyni się do zapobiegania i likwidacji skutków tej że przemocy.

Harmonogram realizacji zadań i działań, w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

L.P	Zadanie	Sposób realizacji	Podmiot odpowiedzialny za realizację Partnerzy	Termin realizacji
1	Powołanie i prowadzenie Zespołu Interdyscyplinarnego	- powołanie Zespołu	- Wójt Gminy Białe Błota	Marzec 2011r
		- zwoływanie posiedzeń Zespołu raz na kwartał lub częściej w razie potrzeby - obsługa administracyjno – techniczna Zespołu	- Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego	W zależności od potrzeb nie rzadziej niż raz na kwartał w latach 2011-2015
			GOPS Białe Błota	Na bieżąco w zależności od potrzeb w latach 2011-2015
2	Powoływanie i prowadzenie Zespołów Roboczych	- Skład powoływanych zespołów roboczych uzależniony jest od rodzaju prowadzonych spraw. Zespoły robocze składają sprawozdanie z postępu prowadzonej pracy Zespołowi Interdyscyplinarnemu	- Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego	Realizacja w zależności od potrzeb w latach 2011 - 2015
3.	Zapewnienie ofiarom przemocy w rodzinie miejsca w Ośrodkach Wsparcia dot. osób dorosłych lub miejsc w pałaczkach	- Obecnie na terenie gminy Białe Błota nie funkcjonują miejsca hotelowe dla ofiar przemocy nie posiadamy też Ośrodka dla Ofiar Przemocy. W związku z powyższym w przypadku stosowania	Kierownik GOPS	Realizacja w zależności od potrzeb lata 2011 - 2015

	opiekuńczo – wychowawczych lub rodzinach zastępczych jeżeli ofiarom jest dziecko a sprawcom przemocy rodzice	przemocy w rodzinie przy braku możliwości natychmiastowej izolacji lub eksmisji sprawcy przemocy ofierze należy zapewnić schronienie w tym celu Kierownik GOPS z pracownikami musi skutecznie poszukiwać wolnych miejsc w wojewódzkich Ośrodkach Wsparcia dla Ofiar Przemocy np. w Tucholi lub w Inowrocławiu/Jachcice		
4	Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców.	<ul style="list-style-type: none"> - Rozszerzenie oferty Punktu Interwencji Kryzysowej – Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego działającego przy GOPS w Białych Błotach poprzez: <ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie programów psychologiczno edukacyjnych dla ofiar przemocy oraz osób i środowisk zagrożonych przemocą w rodzinie - prowadzenie grup wsparcia dla rodziców z cechami obniżonych kompetencji wychowawczych. Rozszerzenie ofert w Ośrodkach Wsparcia i Integracji oraz Świetlicy GOPS poprzez realizację programu edukacyjnego pt „Do czego Służą Ręce” 	- GOPS Białe Błota oraz jednostki organizacyjne GOPS	Realizacja ciągła w latach 2011- 2015
5	Udzielenie natychmiastowej specjalistycznej pomocy rodzinom w kryzysie, wczesna diagnoza	<ul style="list-style-type: none"> - Rozszerzenie oferty Punktu Interwencji Kryzysowej – Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego działającego przy GOPS w Białych Błotach poprzez: <ul style="list-style-type: none"> - Wprowadzenie dyżurów psychologa dla rodzin w kryzysie/ diagnoza i interwencja. - Prowadzenie terapii dla 	- GOPS w Białych Błotach Punkt Interwencji Kryzysowej – Rodzinny Punkt Konsultacyjny	Realizacja ciągła w latach 2011- 2015

		rodzin w kryzysie. - Prowadzenie mediacji rodzinnych.		
6.	Udzielenie natychmiastowej wielospecjalistycznej pomocy ofiarom przemocy oraz ich ochrona przed dalszą przemocą	A. Rozszerzenie oferty Punktu Interwencji Kryzysowej – Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego działającego przy GOPS w Białych Błotach poprzez: - Utworzenie grupy wsparcia dla ofiar przemocy - Prowadzenie indywidualnych konsultacji ze specjalistami tj. psycholog, radca prawny - Prowadzenie indywidualnej terapii dla ofiar przemocy ze szczególnym uwzględnieniem dzieci. - Prowadzenie przez Zespół/ grupę roboczą działań zmierzających do: - izolacji sprawcy przemocy - eksmisji sprawcy przemocy - zakazu zbliżania B. Prowadzenie procedury interwencyjnej w sprawach przemocy w rodzinie „Niebieska Karta”	GOPS w Białych Błotach Punkt Interwencji Kryzysowej – Rodzinny Punkt Konsultacyjny Zespoły/ Grupy Robocze	Realizacja ciągła w latach 2011- 2015
7.	Utworzenie na terenie gminy Białe Błota Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy	Utworzenie Ośrodka niewątpliwie zwiększy efektywność działań ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Uniezależni naszą gminę od decyzji innych organów administracji publicznej. Utworzenie Ośrodka będzie uzależnione od możliwości finansowych gminy a także od możliwości dofinansowania kosztów utworzenia i funkcjonowania Ośrodka przez Administrację	GOPS w Białych Błotach	Termin realizacji 2015r.

		Państwową.		
8.	Prowadzenie programów korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy	Podpisanie porozumienia ze specjalistycznymi placówkami uprawnionymi do prowadzenia korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy i kierowanie sprawców z terenu gminy Białe Błota, w celu odbycia terapii.	GOPS w Białych Błotach	Od roku 2012 do roku 2015
9.	Podniesienie poziomu świadomości społeczności lokalnej w zakresie zagrożeń płynących ze zjawiska przemocy w rodzinie oraz możliwości interwencji. Wzrost poziomu kontroli społecznej.	<ul style="list-style-type: none"> - Opracowanie i dystrybucja materiałów informacyjnych dot. instytucji pomocowych i istniejących form wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie na terenie gminy Białe Błota oraz na terenie województwa kujawsko – pomorskiego: - opracowanie strony WWW – administrator GOPS, - opracowanie i dystrybucja plakatów oraz informatorów, - zamieszczanie w prasie lokalnej artykułów prasowych odnoszących Siudo zjawiska przemocy w rodzinie 	GOPS w Białych Błotach oraz jednostki organizacyjne GOPS we współpracy ze specjalistami np. psycholog radca prawny, terapeuta	IV kwartał 2011r. I kwartał 2012r. I kwartał 2013r I kwartał 2014r I kwartał 2015r
10.	Prowadzenie bieżącej diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie w gminie Białe Błota	Pracownicy GOPS po zakończeniu każdego roku kalendarzowego w terminie do 31 stycznia roku następnego przeprowadzą badania w zakresie występowania zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Białe Błota.	Realizator: GOPS oraz jednostki organizacyjne GOPS Partnerzy: Posterunek Policji w Białych Błotach	Realizacja ciągła w latach 2011 – 2015 do 31 stycznia do 31 marca

		Wyniki badań oraz wnioski z nich płynące Kierownik GOPS przedstawia Wójtowi gminy oraz Radzie Gminy Białe Błota w terminie do 31 marca łącznie ze sprawozdaniem dot. skuteczności realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie	Szkoły na terenie gminy Białe Błota Prokuratura Sądy Przychodnie Zdrowia działające na terenie gminy GKRPA w Białych Błotach	
11.	Zwiększenie skuteczności działań osób i instytucji zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy w rodzinie	- Podnoszenie kwalifikacji i poziomu wiedzy przedstawicieli Zespołu Interdyscyplinarnego, Zespołów Roboczych, specjalistów Punktu Interwencji Kryzysowej – Rodzinnego Punktu przy GOPS - Prowadzenie cyklicznych całodobowych dyżurów interwencyjnych pracowników socjalnych	Realizator: GOPS w Białych Błotach	Realizacja ciągła w latach 2011 – 2015 Realizacja od roku 2012 do roku 2015
12.	Prowadzenie monitoringu ewaluacji skuteczności niniejszego programu	Pracownicy GOPS po zakończeniu każdego roku kalendarzowego w terminie do 31 stycznia roku następnego dokonują opracowania w zakresie skuteczności funkcjonowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie. Wnioski z realizacji ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń Kierownik GOPS przedstawia Wójtowi Gminy oraz Radzie Gminy Białe Błota	Realizator: GOPS oraz jednostki organizacyjne GOPS Partnerzy: Posterunek Policji w Białych Błotach Szkoły na terenie gminy Białe Błota Prokuratura Sądy Przychodnie Zdrowia	Realizacja ciągła w latach 2011 – 2015 do 31 stycznia do 31 marca

		Gminy Białe Błota w terminie do 31 marca łącznie z aktualną diagnozą zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy.	działające na terenie gminy GKRPA w Białych Błotach Placówki działające na rzecz ofiar przemocy w rodzinie Placówki prowadzące programy korekcyjno – edukacyjne dla sprawców przemocy	
--	--	--	--	--

Przewidywane rezultaty

- ✓ Stworzenie lokalnej koalicji na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.
- ✓ Zmiana postaw społecznych wobec przemocy w rodzinie.
- ✓ Wzrost liczby osób profesjonalnie pomagających ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie.
- ✓ Wzrost liczby placówek udzielających pomocy, a co za tym idzie dostępniejsza dla ofiar przemocy domowej różnorodność ofert.
- ✓ Spadek liczby rodzin, w których interwencje podejmowane są wielokrotnie.
- ✓ Wzrost liczby osób ukaranych za popełnienie przestępstwa z *art 207 kk, t.j. § 1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.*
  - § 2. Jeżeli czyn określony w § 1 połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.*
  - § 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 lub 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.*
- ✓ Przystąpienie do ogólnokrajowego programu „NIEBIESKA KARTA”.
- ✓ Dotarcie z pomocą do większej liczby rodzin z problemem przemocy domowej.
- ✓ Nabycie przez dzieci umiejętności rozpoznawania przemocy domowej i radzenia sobie w sytuacji zagrożenia.

Sposób finansowania

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie będą środki finansowane z budżetu Gminy, dotacje celowe oraz inne środki przewidziane prawem.

IV . Monitoring, ewaluacja i sprawozdawczość Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

Monitorowanie Programu będzie prowadzone przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białych Błotach, na podstawie zebranych danych statystycznych, przekazywanych przez jednostki uczestniczące w jego realizacji.

Sprawozdawczość będzie dotyczyć realizacji wszystkich celów, ujętych w harmonogramie, a wskaźniki osiągnięcia zamierzonych celów Programu na lata 2011 – 2015 będą mierzone systematycznie w okresach rocznych. Roczne sprawozdania z realizacji Programu będą przedstawiane Wójtowi Gminy Białe Błota oraz Radzie Gminy Białe Błota.

Bieżący monitoring umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz wdrażanie działań korygujących.

Ostateczne efekty realizacji Programu zostaną podsumowane w roku 2016, po zakończeniu przewidzianego okresu jego realizacji i zostaną zawarte w raporcie z monitoringu, który zostanie przedstawiony Radzie Gminy Białe Błota.

V. Zakończenie

W związku z opracowaniem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie konieczne jest podjęcie działań zmierzających w kierunku edukacji społecznej dostarczającej wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z problemem. Niezbędne jest również zapewnienie profesjonalnej pomocy interwencyjnej i terapeutycznej zarówno sprawcom jak i ofiarom przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem krzywdzonych dzieci.

Przeprowadzenie badań statystycznych oraz
opracowanie merytoryczne wykonał zespół w składzie:

Beata Przyborska Kierownik GOPS Białe Błota

Katarzyna Struś - pracownik socjalny
Magdalena Wojciechowska – aspirant pracy socjalnej

Literatura:

1. Violetta Kwiatkowska – Darul: „Przemoc w rodzinie i szkole”. Toruń 2001 r.
2. Irena Pospiszyl: „Przemoc w rodzinie”. Warszawa 1998 r.
3. Jadwiga Mazur: „Przemoc w rodzinie teoria i rzeczywistość”. Warszawa 2002 r.